

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukami A. Prądzynskiego we Wrześni
Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzynski we Wrześni
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na pocztę: miesięcznie — 90 zł, kwartalnie 2,88 zł, wskazywając: mies. 90 gr, kwart. 2,70 zł — Ogłoszenia: za miejsce 1-lin. 1 milim. w wysł 5 grosze przyjmując administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzień przed ukazaniem się numeru — Telef. № 389

№ 88

Wrzesień, sobota dnia 1 sierpnia 1925

Rok VII

„Wenn du nach Danzig gehst.“

Gdańsk się wścieka.

Nie dosyć mu piany falującyemu Bałtyku. Importuje jeszcze kaleki, porywaczy, wściekłości antypolskiej na ustach krzykaczy i krzykaczy z całej „republik” cesarskiej Niemiec.

Zajęddząj pienie pogoci dostawców tej piany fanatis leutoni. Ociekają jak brody starców „bieroni”, pipie wosowe pod „szmizami” burzów młodocianych, zawzięcie podbródki starzejących „tan” i „lieblich-langweilig” ustecka młodych Greków. A gdy poczują pod podszewką „wola” ziemie Wolnego Miasta, zdaje im się, że są pangerkami Siegriedami i Walkiriami, i rozpoczynają swój szabas czarownic. Zawzięci pijani plwają swą pianą jadową, jak w koryto, ku „korytarzowi”, ku Polsce.

Tam w Gdańsku zlewają się potoki jadów wszech-niemieckich złości, zawiści, zadróżności, nienawiści. Tam w gdańskim laboratorium z jadów tej preparacji skoncentrowanej, stuprocentowa tyfunktura pangermańskiej trucizny dla użytku wszystkich zawodowych i ochotniczych trucielni prawdy, sprawiedliwości i pokój.

A Polska przecież jest panem celnym na gdańskim terytorjum. Czyż nie ma sposobu, by wystrzymać ten import jadów i hektolitrowy piany wściekłości do naszych celi celnych?

Gdańsk staje się wszechniemieckim generalnym domem wariatów.

Każdy Berlin ma swój Daldorf, każda Warszawa swoje Tworki, każdy Poznań swe Owinska. A Niemcy, całe Niemcy, Owinska swoje mają w Gdańsku. I to przecież w Gdańsku nie wolno, bo Gdańsk nie należy do Niemiec. Co celniejsze obłąkanie sowińskiego „aus allen deutschen gauen”, cierpiące mianowicie na kleptomanię antypolską wala hurmem do bałtyckiego portu. I tu stawiają w rzędach, szeregach, kadrach. I tupią i maszerują „festen Schritt”, linki, rechts, links, rechts. Parademarsch, Sturmstreich! Maszerują i pięściami wygrają ku korytarzowi ku Polsce, i śpiewają i wywieszają i ryczą: „Polen, Polen soll der Döwel hollen“, „Deutschland, Deutschland über alles“, Siegreich wolle wir Polen schlagen“, co wszystko w przekładzie znaczy: „Hej, bracia opryszk!”

A wieczorem wszędzie zjawione „Variete” i dancingi. Nawet taki „dancing in Danzig”, jak gdańska tanawa jest demonstracją hydy „przedwiosłki”!

Wszystko tam jest dzieje Polsce na polu. Gdańsk jest dziś błotem trzęsawiskiem politycznym, z którego zioną gazy trujące. Unoszą się te miazmaty nad całym „Wolnym” miastem, i każdy niemiecki „patryota” skoro tylko powącha tę lubą atmosferę smrodliwą, doznaje lubieżnego zawrotu i wizji cudnych „Z, Thum”, „Bromberg”, „Posen” i bluzga zarzarem pianą zarzarem i opamięta!

O! mały przykład podany z autentycznego źródła. Jedzie polska rodzina „z ziemi polskiej do Polski”, ale przez wolne miasto Gdańsk, jako tranzyt, nad polski Bałtyk. Gdzie w Bydgoszcz wsiada jakiś młody człowiek, niemiecki, młody że przedział już przepelniony. Musi stać! Języka polskiego, jakos mu z tem niedobrze. Należąca zakłócać, zalecać polskie, „Gdańskie” ale milczy, bo jeszcze Polska. Jedzie skoro tylko za Tczewem pogięć miją granicę polsko-gdańską, uderzają mu do nosa gazy trujące, zrywa się, staje butnie i choć sam wśród obcej polskiej rodziny, w zamkniętym przedziale, zaczyna nagle gwiżdżać „Deutschland, Deutschland über alles”, a potem „Heil dir im Siegerkranz”. Gwiżdżając młok jak opętany, nadymając buzię. Gazy trujące! zapomniałem się pytać swych informatorów, czy jego „Siegerkranz” w takcie jego piosenki nie przybyło do tego, co jego „najważniejsze”!

Gdańsk jest dziś miastem, gdzie z całego świata „najniebezpieczniej” odzywać się głośno po polsku. To wszystko dzieje się nie w Berlin, nie w Buxtehude, nie w Bismarckshaus, ani Hohenzoellernhau, ale w Gdańsku, we wolnym mieście Gdańsku, tam gdzie polska Wisła do morza się toczy.

A Gdańsk oddalczony od Niemiec, przecież dla... Polski, a Gdańsk zabroniony wolnym miastem dla... Polski, a Gdańsk złazczony tymi węzłami z Polski, aby Polska miała wolny dostęp do morza i Polska ma tam pełnego rodzaju protektorat, pewnego rodzaju suwerenność. A ten Gdańsk jest dziś polako-zerczym smierielnikiem, antypolskim domem wariatów, wytwornią gdańskich trujących przeczynów. Po prostu! Po prostu! Te wszystkie zakłady pracują niejako pod auspicjami, pod protektoratem Polski samej. Czyż to nie jest tragiczna komedia? Czyż niema na to rady?

Jest. A znają nawet rozsądniejsi Gdańszczanie sami. Jeden z wybitnych kupców gdańskich, Gdańszczanin z dziesiąt przadziada, mówią z usmiechem politycznym do jednego z Prądków: „Czy pierwszy rząd w Warszawie? Gudybscy go naprawdę nie, zbyłobyście dawno porządek. Bo to już życie się brzdzi!”

I miał rację. Choć chyba według traktatów ten Gdańsk stworzony dla Polski, a nie przeciw Polsce! Jedź! jedź! jedź! jedź! w Warszawie... no! to sami sobie pomagają! Jedź! jedź! jedź! jedź! recepty dla wszystkich, co do Gdańska chcą lub przez Gdańsk przejechać muszą, dając, parafrazując Nietzschego, przy-

kazanie takie: „Wenn du nach Danzig gehst, vergiss die Peitsche nicht!”

Niech, kto do Gdańska przybija, nie zapomni zabrać kij!

Iron.

(Kur. Pozn.)

Wyciąg z „Orędowania Urzędowego” № 31.

Orędowanie Urzędowe № 31., który jest do nabycia w Wydziale Powiatowym ogłasza obszerne rozporządzenie policyjne w przedmiocie nabyciania, pozbywania i noszenia broni i amunicji, interesujące przemysłowców i kupców uprawnionych do wyrabiania i sprzedawania broni i amunicji.

Termin jesiennego targu (zakupka koni remontowych) wyznaczono w tut. powiecie na dzień 22 października 1925 roku o godz. 12-tej w południe (targowski).

Warunki zakupu ogłoszone zostały w Monitorze Polskim № 32 z dn. 9.11.1925 r.

Konie zakupowane będą wprost od hodowców z bezwzględnie wyłączeniem handlarzy.

Wascielni winien powiadomić komisję remontową o wszelkich ukrytych wadach sprzedanego konia. W myśl przepisów o ewidencji handlu koni Komisja Remontowa będzie zastrzegła sobie prawo zwrotu konia sprzedanego, o ile u nabywcy konia okazałyby się w ciągu trzech tygodni od daty kupna jakas ukryta choroba lub wada.

Konie winny być doprowadzone na kantarach.

Ponieważ nie wszyscy jeszcze właściciele gospodstwowi z dnia 15 do 100 morgów winni o uznanie ich wraz z żoną za ubezpieczonych od wypadków w rolnictwie nie stawili, bądź to przez niedostateczne poinformowanie przez PP. Soltysów czy też przez wspaną nieświadomość, przeto Wydział Powiatowy jako Zarząd Sekcji Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie widzi konieczną potrzebę przedłużenia terminu wnoszenia wniosków, który upłynął z dniem 20 lipca rb, ostatecznie do dnia 29 sierpnia rb.

Wóroś dzisi Majętności Sokółowa stwierdził powiatowy lekarz weterynaryjny podejrzenie ozaraz trzody chlewnej.

Licytacja drzewa opałowego odbędzie się w poniedziałek 10 sierpnia rb. o godz. 9-tej przedpoł. w lokalu licytacyjnym w Czeszewie. Handlarze drzewa od licytacji wykluczeni.

Po wydobyciu „Kaszuba”.

Gdańsk, 28. 7. Po wydobyciu z dnia zatopionego torpedowca polskiego „Kaszuba” stwierdzono że przyczyna zatonięcia okrętu był wybuch kotła. Dotychczas nie zdano ustalić przyczyny wybuchu. Komisja, delegowana do Gdańska, prowadzi w dalszym ciągu energiczne dochodzenie.

Gdańsk, Dziś wydobyto z zatopionego torpedowca „Kaszuba” zwłoki 3 marynarzy, które złożono do trumien. Popołudniu złożono wieniec na trumnach i przeniesiono je do Pucka, gdzie odbędzie się pogrzeb.

Metody nacjonalistycznych niemieckich.

Gdańsk, 28. 7. „Danz. Rundschau” pjetnuje metody nacjonalistów, którzy z okazji katastrofy, która spotkała torpedowce polski „Kaszub” piszą o lekkomyślności polskiej i zwracają uwagę Ligi Narodów na niebezpieczeństwo, na jakie narażony jest port gdański. Niebezpieczeństwo to grozi naturalnie z powodu polskiego składu amunicji na Westerplatte. Dziennik ten nie widzi sensu w pretensjach nacjonalistów.

Zbrodnia komunistyczna.

Warszawa, 28. 7. Dziś o 15.35 zastrzelony został we Lwowie agent policji politycznej z Warszawy, Stanisław Cechnowski. Morderca został aresztowany. Jest nim Łszak Botwin. Cechnowski przybył do Lwowa, celując złożenia zeznań na rozprawie sądowej o zamach na Prezydenta Rzeczypospolitej w Łodzi.

Przy zabójcy znaleziono rozkaz zamordowania Cechnowskiego, wydany przez partię komunistyczną. Komisji już oddawna planowali zemstę na Cechnowskim; on bowiem w wielkiej mierze przyczynił się do wykrycia zbrodni komunistycznej, zbrodni, z której w Warszawie i Cichociemnie. Dzięki jego pomocy aresztowano w maju 1924 r. w Warszawie 6 członków centralnej polskiej partii komunistycznej.

W obecnym procesie o zamach na Prezydenta stwierdzono, że w zamachu tym brał udział znany komunist Półczyński. Przypuszczają, że sprawcy krwawego pocięgu z 17 lipca na ulicach Warszawy polowali również na Cechnowskiego.

Propaganda przy pomocy zbrodniarzy.

Warszawa, 28. 7. Z Mińska donoszą, że komitet 5-ciu członków z centralnego komitetu wykonawczego partii biłoruckiej, postanowił uwinąć wszystkich więźniów kryminalnych z biłoruckich więzień i wysłać ich za fałszywymi paszportami do Polski, celem prowadzenia agitacji komunistycznej i szpiegowstwa na rzecz sowietów.

Aresztowanie zamachowców sokolich.

Bukareszt, 28. 7. Policja rumuńska aresztowała w Silistrie 4 uczestników zamachu na katedrę sokolską.

- Kronika -

Wrzesień, dnia 31 lipca 1925 r.

Kalendarz rzymsko-katolicki: dzisiaj: Ignacja; jutro: Skarb w ok.

* **Obwieszczenie** Ministerstwa Skarbu reskryptem z 9 lipca 1925 L. D. K. 2251. W. A. K. upoważniło Izbę Skarbową do ogłoszenia, że obligacje 5% Pożyczki Konwersyjnej uzyskane z dokonanej za pośrednictwem Kas Skarbowych konwersji Pożyczek Państwowych z lat 1918-1920, a stanowiące własność osób prywatnych, mogą być nadejmowane we właściwych Kasach Skarbowych tylko w terminie do 30 grudnia 1925 r. za zwrotem pokwitowań do deklaracji wydanych przez Kasy.

Zarazem zwracając uwagę osobom zainteresowanych że po tym terminie wszystkie nie podjęte obligacje zostaną zwrócone do Izby Skarbowej Państwowej w Warszawie, wskutek czego odbiór ich będzie o wiele trudniejszy.

* **W ostatniej chwili** przypomina się niedzielną wycieczkę do Powidza, z niezwykle urozmaiconym programem. Dotychczasowe wycieczki cieszyły się zawsze powodzeniem. Obecna bodaj pierwsza w tym roku, zapowiadana w „Przeglądzie” nieogoda będzie — bo jak piatek, taki świętek. To toć kury, niechaj porzuci troski domowe i spędzi jednoludniowe wakacje w „Uzdrowisku” Powidz. Inic.

* **Przyjazd Sokola amerykańskiego** do Gniezna nastąpi nie jak mylnie podano 8-go lecz jutro w sobotę 1-szego. Komitet przyjęcia w Gnieźnie wywiza w tym roku całego okręgu gnieźnieńskiego, o licznym stanie się na uroczysty przyjazd Sokola.

* **Za zwołowaniem p. Wojewody** urządza się w nadchodzącą niedzielę to jest dnia 2 sierpnia rb. w całym województwie poznańskim dzień kwiatka na rzecz związku sokół wielkopolskiego.

Zwracamy uwagę Szanownej publiczności na drużynę tutejszego sokola, które w dniu tym na cel powoływać zbiera będą.

* **Racność Lokatorów!** W niedzielę, dnia 2 sierpnia 1925 o godz. 12.30 w pol. odbędzie się Wiec na sali „Odeon” we Wrześni. Na wiecu wygłosi ważny referat prezes Polskiego Związku Lokatorów z Poznania. O licznym udziale proszą Zarząd.

* **Wystawa Rolniczo-Przemysłowa** w Pleszewie. Obwieszczenia urzędu obr. Wydziału Rolniczo-Przemysłowego w Pleszewie, która odbędzie się w czasie od 15 do 19 sierpnia rb. jest na najlepszej drodze do urzeczywistnienia. Charakter wystawy będzie odpowiadał charakterowi wytwórczości powiatu. A więc pierwsze miejsce zajmie rolnictwo i w tym związku z rolnictwem przemysł. W dalszym ciągu idzie średnia i ciężka własność, skłerpka na działalności Kółek Rolniczych, wśród których rej wodzą ks. wiepaczon Łagoda, ks. prob. Kledzik, p. A. Stelaniak i wielu innych. Nie wszystko oczywiście, czem rolnictwo powiatu mogłoby się podzielić, znajduje się na wystawie, niemniej jednak wykład dotychczasowych złożeń pozwala spodziewać się interesującego całokształtu intensywnego gospodarki rolnej i wzorowego przemysłu związanego z produkcją rolą.

Wśród tego ostatniego wybijają się na plan pierwszy, Pleszewskie Miłny Farowe — przedsiębiorstwo wyrośla dziesiąt do potrzebnych rolników i Fabryka konserw W. i St. Radomskich ze swoim śmiałym pomysłem przestrojenia drobnych gospodarstw powiatu na gospodarstwo ogrodniczo-warzywnicze, dale należy zanotować fabryki maszyn rolniczych: firmy Samulski, Wysocki, Globus, Zdunek. Z innych galei wytwórczości, mającej ściśle związek z naszym rolnictwem należy wspomnieć o cukrowni w Witaszycach, Pleszewskiej Fabryce Powozów, firmie Szulczyński (siodlarstwo), fabryce kół i wozów roboczych majątku Góra i St. Rebecke (powozy). Ze ster rolniczych wpłynęły dotychczas następujące ogólnienia: P.P. rad. St. Szwed (szkoda), ordynat Łaczanowski (nasiona leśne), Ordynacja Gólcowska (ogrodnictwo), Jan Lipski ze Szczerów (owoc), Lekow Kotowicko (nasiona), Wallman Bronów.

Poznań. (Pozar w Szpitalu Miejskim.) Dnia 28, o godz. 20 min. 30 w laboratorjum Szpitala Miejskiego, mieszczącym się na III piętrze, zapalił się do lampy gazowej stół, na którym stała. Zanim służba szpitalna zauważyła wydobywający się przez okno dym, zajęła się już podłoga pokoju. Zaalarmowana straż pożarna przybyła na miejsce wypadku w niespełna 5 minut i po kwadransie pożar ugasiła. Straty nieznaczne.

— **Ostrów.** (Samobójstwo.) Przed paru dniami w rannych godzinach tuż za szpitalem na alei

